

Periodizace intrauterinního vývoje

Periodizace intrauterinního vývoje může být založena na základě několika různých charakteristik:

- **podle času** – většinou ale neznáme přesný okamžik oplození;
- **podle velikosti konceptu** – nevýhodou jsou zde individuální rozdíly, platí to tedy hlavně statisticky;
- **podle počtu somitů** – poměrně přesná metoda, ale lze ji použít pouze mezi 20. až 35. týdnem (před 20. týdnem ještě žádné nejsou, po 35. týdnu už splývají);
- **podle váhy** – zde jsou také individuální rozdíly, kromě toho embryo nelze vážit na základě ultrazvukového vyšetření;
- **podle morfologických charakteristik** – nejpřesnější způsob, lze porovnávat s ostatními živočišnými druhy, např. Jiráskova periodizace.

Prenatální vývoj lze rozdělit na tři hlavní období. První období je **embryonální**, během tohoto období se vytváří buňky, tkáně a orgány, trvá cca 8 týdnů. Další období je období **fetální**. Poslední období je kolem porodu a je to období **perinatální**.

Stádia vývoje podle Jiráska

1. **Jednobuněčné** – začíná oplozením, ootida, zygota, **1. den**.
2. **Blastomerické** – začíná rýhování oocyty (dělí se, ale nezvětšuje se jeho objem), vytváří se útvar zvaný morula, **2.–3. den**.
3. **Blastodermové** – vzniká blastocysta (do prostoru mezi buňkami začne vnikat tekutina až se vytvoří jednotná dutina), **4. den**.
4. **Dvojvrstevný terčík** – tvoří se epiblast, hypoblast, **2. týden**.
5. **Trojvrstevný terčík s osovými strukturami** – vytváří se 3 zárodečné listy, **3. týden**.
6. **Trubicovité embryo** – dochází k formování somitů, uzavírání nervové trubice, **4. týden**.
7. **Embryo tvaru C** – embryo se ohne do lordózy, vznik končetin, **5.–6. týden**.
8. **Pozdní embryonální období** – utvoří se končetiny (včetně prstů), na konci dojde k uzavření očních štěrbin → **konec embryonálního období**.
9. **Fetální období** – konec prvního trimestru (po ukončení embryonálního období), **druhý a třetí trimestr**.
10. **Perinatální období**.

Odkazy

Související články

- Prenatální období: První týden vývoje zárodku • Druhý týden vývoje zárodku • Třetí týden vývoje zárodku • Čtvrtý až osmý týden vývoje zárodku

Použitá literatura

- SADLER, Thomas, W. *Langmanova lékařská embryologie*. 1. české vydání. Praha : Grada, 2011. 414 s. ISBN 978-80-247-2640-3.
- VAJNER, Luděk. *Obecná embryologie I* [přednáška k předmětu Embryologie a vývojová biologie, obor Všeobecné lékařství, lékařská 2. lékařská fakulta UK]. Praha. 6.11.2011. Dostupné také z <<https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=1055>>.